

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 11
van **MAURITS VANDE REYDE**
datum: 10 oktober 2019

---

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE,
WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Hermesfonds - Moonshots

Vorige legislatuur werd een nieuw beleidsinitiatief in de steigers gezet, met name de 'moonshots' als "fundamentele oplossingen voor grote maatschappelijke uitdagingen, die de werkingstermijn van de clusterprogramma's overstijgen". Tevens werd in het kader van de budgettaire opstap reeds voorzien in middelen voor moonshot-projecten.

In antwoord op de schriftelijke vraag nr. 289 van 15 februari 2019 van Daniëlle Vanwesenbeeck, stelde toenmalig minister Muylers: "Dit beleidsinitiatief wordt momenteel uitgewerkt. Er werd een oproep gedaan aan de speerpuntclusters om ideeën te genereren waarrond moonshots gedefinieerd kunnen worden. Met deze ideeën is VLAIO nu aan de slag om de moonshot te definiëren, een governance uit te werken, alsook een stappenplan te bepalen om te komen tot werkelijke industriële realisaties (maanlanding). Concrete projecten, modaliteiten en wijze van evaluatie moeten nog uitgewerkt worden."

1. Wat is de stand van zaken? Welke stappen werden inmiddels reeds gezet in dit traject?
2. Welke bijkomende stappen zullen nog worden gezet? In welk verder vervolg is voorzien?
3. Werden reeds mogelijke of concrete voorstellen besproken? Over welke projecten en domeinen gaat het?
4. In welke procedure is voorzien voor de beoordeling van voorstellen?
5. Welke implicaties heeft het nieuw Vlaams Regeerakkoord ten opzichte van het reeds opgestarte beleid?
6. In welk budget is voor dit jaar voorzien voor de moonshots? Hoeveel werd daarvan reeds vastgelegd?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 11 van 10 oktober 2019

van **MAURITS VANDE REYDE**

---

1. Er werden door de speerpuntclusters 13 voorstellen ingediend en deze werden geëvalueerd aan de hand van de volgende criteria: 1) fundamentele uitdaging, 2) maatschappelijk en economische voordeel voor Vlaanderen, 3) mate waarin het voorstel het competitiviteitsprogramma van de speerpuntcluster overstijgt en 4) de gedragenheid van het initiatief door de bedrijven. Enkele initiatieven richten zich naar hetzelfde doel namelijk CO₂-reductie in de Vlaamse industrie. Deze initiatieven of elementen eruit werden, in samenspraak met de speerpuntclusters en VLAIO, samengebracht tot de uiteindelijk gedefinieerde moonshot 'De Vlaamse industrie koolstof circulair en CO₂-arm in 2050 door de ontwikkeling van marktrijpe innovatieve technologieën in Vlaanderen tegen 2040'.

Op 23 maart 2019 werd het memorandum van overeenstemming tussen de minister van economie en innovatie, Catalisti en VLAIO getekend ten behoeve van de moonshot waarvoor de Vlaamse regering tot 2040 jaarlijks 20 miljoen euro zou vrij maken. Deze moonshot heeft als doel om tegen 2040 technologische doorbraken te realiseren, zowel in producten als processen, die op hun beurt tegen 2050 kunnen bijdragen tot het behalen van de klimaatdoelstellingen in een economische leefbare context. Vlaanderen wil met deze moonshot op innovatievlak een voortrekkersrol spelen door de komende twee decennia fundamentele doorbraken na te streven in het basisonderzoek aan de kennisinstellingen en die vervolgens toe te passen in de energie-intensieve industrieën (voornamelijk chemie, raffinage en staal).

Deze vraaggedreven langetermijnvisie maakt overheid, onderzoekswereld en bedrijfsleven tot bondgenoten voor een succesvolle klimaataanpak. In het memorandum mandateerde de minister van economie en innovatie Catalisti om het moonshot-initiatief zowel organisatorisch, inhoudelijk, strategisch en operationeel vorm te geven, en als trekker hiervan de fungeren. Er werd hier tevens aangegeven dat een samenwerking met alle speerpuntclusters opgezet dient te worden, gezien het belang voor de ruimere industrie in Vlaanderen.

Vervolgens kende de minister van economie en innovatie op 20 mei 2019 voor de periode van 1 mei 2019 tot 31 december 2020 een subsidie van 500.000 EUR toe aan Catalisti voor de opstart van een operationeel team en de Wetenschappelijke Adviesraad voor de Moonshot. Inmiddels is het operationeel team van de Moonshot gestart en de governance structuur van de Moonshot opgezet. De eerste O&O-projecten, waarvoor de toekenning voorzien is voor eind dit jaar, zijn momenteel in evaluatie.

Verdere informatie over de inhoudelijke thema's, doelstellingen en governance structuur is beschikbaar op de website van Catalisti: www.catalisti.be/moonshot.

2. Binnen de moonshot zullen O&O-projecten opgezet worden, gericht op het realiseren van doelstellingen. De procedures, steuninstrumenten en beslissingscriteria werden in nauw overleg met VLAIO uitgewerkt. De eerste projecten, met beslissing nog dit jaar, werden in september ingediend (zie ook antwoord op vraag 1).

Recent is door VLAIO de opdracht "Contextanalyse en roadmapstudie "Vlaamse industrie koolstofcirculair en CO2-arm in 2050 door de ontwikkeling van marktrijpe innovatieve technologieën in Vlaanderen tegen 2040" gegund. Deloitte zal deze opdracht uitvoeren in samenwerking met de Vrije Universiteit Brussel – Institute of European Studies, Antwerp Management School, Climact en Wuppertal Institute. Deze studie heeft onder meer tot doel het evalueren en het formuleren van eventueel benodigde bijsturingen of inhoudelijke aanvullingen van het moonshot-initiatief alsook het opstellen van een roadmap-studie die gebruikt kan worden als toetsingskader door de beheersorganen van de moonshot.

Eind 2020 zal een tussentijdse evaluatie plaatsvinden van het moonshot-initiatief waarvan het resultaat bepalend zal zijn voor de verdere financiering.

3. De eerste projecten, met beslissing nog dit jaar, werden in september ingediend (zie ook de antwoorden op vraag 1 en 2). Domeinen zijn o.a. biogebaseerde chemie, koolstofcirculariteit in materialengebruik, elektrificatie van processen en/of fundamentele procestransformatie, en energie-innovaties.
4. De middelen voor de moonshot zijn ondergebracht in het Hermesfonds. Indien er beroep gedaan wordt op projecttypes die gedelegeerd zijn aan het Hermes-beslissingscomité, zal de beslissing genomen worden door het Hermes-beslissingscomité. In andere gevallen zal de beslissing, afhankelijk van het toe te kennen steunbedrag, genomen worden door de minister of de Vlaamse regering.

Een gedetailleerde omschrijving van het beoordelingsproces binnen de moonshot is beschikbaar op <https://catalisti.be/moonshot-governance/>.

5. De Vlaamse Regering zal het genomen engagement met betrekking tot de Moonshot "Vlaanderen CO2-neutraal" verder honoreren. We zullen in de komende regeerperiode voor dit onderzoeksprogramma een decretaal kader realiseren dat rechtszekerheid kan bieden voor de lange termijn.
6. Er is voor 2019 20 miljoen EUR voorzien voor de moonshot. Hiervan is reeds 1 miljoen euro vastgelegd: 500.000 EUR ten behoeve van het operationeel beheer van de moonshot (zie het antwoord op vraag 1) en € 473.080 EUR voor de contextanalyse en roadmapstudie (zie het antwoord op vraag 2). De resterende middelen zijn voorzien voor de O&O en opschalingsprojecten die momenteel in evaluatie zijn en waarvan de beslissing in december zal worden genomen.